ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๔๓๖

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดนครนายก)

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ให้ความเห็นตามข้อหารือของจังหวัดนครนายกเกี่ยวกับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นดังกล่าวจะเป็นประโยชน์แก่จังหวัดในการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จึงขอส่งสำเนาหนังสือฉบับดังกล่าวให้จังหวัดเพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๓ มีนาคม ๒๕๖๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ผู้ประสานงาน
จริยาภรณ์ ๐๙-๑๗๑๖-๓๑๔๐

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๒๙๙๘

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง หารือการเปิดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก

อ้างถึง หนังสือจังหวัดนครนายก ด่วนที่สุด ที่ นย ๐๐๒๓.๔/๔๙๙ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔

ตามที่จังหวัดนครนายกขอหารือเกี่ยวกับการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรก กรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก โดยนายจักรพันธ์ จินตนาพากานนท์ เป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง ตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔ และคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก โดยมีผู้ได้รับเลือกตั้ง จำนวน ๒๒ คน จากจำนวนทั้งหมด ๒๔ คน ตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครนายก ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔ นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และวรรคสาม กำหนดว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ถือเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัดตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง โดยจังหวัดที่มีราษฎรไม่เกินห้าแสนคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ยี่สิบสี่คน และตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง กำหนดว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มาประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรกภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนั้น จากบทบัญญัติของกฎหมายข้างต้น การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาประชุมครั้งแรกภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ดังกล่าว จึงต้องทำการเลือกตั้งและประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ได้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามจำนวนที่พึงมีตามที่มาตรา ๙ วรรคสอง กำหนดไว้เสียก่อน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้เคยซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔/ว ๔๔๐๗ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔/๑๕๐๙๐ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ซึ่งตามหนังสือของกระทรวงมหาดไทยฉบับดังกล่าวได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๒ ว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรกภายในสิบห้าวัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครบตามจำนวนที่พึงมี

/ต่อมา ...

ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งตามข้อ ๖ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มาประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรกภายในระยะเวลาที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๖ กำหนด ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครบตามจำนวนแล้ว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความชัดเจนในการปฏิบัติงานแก่ผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรกให้เป็นไปตามแนวทางที่กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด มิได้เป็นกรณีที่ระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวไปกำหนดให้เกิดความขัดแย้งกับกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด

๒. พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ โดยมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบแล้วมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องประกาศผลการเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง และวรรคสอง กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า กรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ไม่ว่าจะมีผู้ร้องเรียนกล่าวโทษหรือไม่ คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนให้แล้วเสร็จ และประกาศผลการเลือกตั้ง หรือจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือดำเนินการอื่นที่จำเป็น แล้วแต่กรณีโดยเร็ว แต่ต้องไม่ช้ากว่าหกสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง และวรรคสามกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า ในกรณีที่มีเหตุที่คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการตามวรรคสองข้างต้นเป็นเหตุให้คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแล้วแต่มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ได้รับเลือกไม่ครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด หากมีเกินกึ่งหนึ่งและไม่น้อยกว่าห้าคน และมีความจำเป็นต้องเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ก็สามารถเรียกประชุมและปฏิบัติหน้าที่ได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่ บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๗ วรรคสาม มีลักษณะเป็นการยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรกได้ต่อเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ครบตามจำนวนที่พึงมีตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว และเฉพาะกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการสืบสวน หรือไต่สวน หรือจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นเพราะเหตุที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการดังกล่าวโดยเร็ว และต้องไม่ช้ากว่าหกสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง ทำให้ในขณะที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งดังกล่าวยังมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ครบตามจำนวนที่พึงมีตามที่กฎหมายกำหนด แต่ในระหว่างนั้นอาจมีความจำเป็นที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องปฏิบัติหน้าที่ พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๗ วรรคสาม จึงกำหนดให้ทำการเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและปฏิบัติหน้าที่ได้เมื่อมีความจำเป็นดังกล่าว

การพิจารณาถึงความจำเป็นที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๗ ดังกล่าวนั้นจะต้องพิจารณาเป็นกรณีไป ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดควรพิจารณาว่าในขณะที่คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสืบสวน หรือไต่สวน หรือจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือดำเนินการอื่นที่จำเป็น เพราะมีเหตุอันควร

/เชื่อได้ว่า ...

เชื่อได้ว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วแต่ต้องไม่ช้ากว่าหกสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง ในระหว่างนั้นมีภารกิจใดอันจำเป็นที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของตน ตามที่กฎหมายบัญญัติโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงหรือปฏิบัติเป็นอย่างอื่นได้ และไม่อาจรอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ครบตามจำนวนที่พึงมีตามที่กฎหมายกำหนดได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดจึงจะเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรก และสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่จำเป็นดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
ผู้ประสานงาน
จริยาภรณ์ ๐๙-๑๗๑๖-๓๑๔๐